

1571

ce responsum tulit; Senatui significaret, quaecumque polliciti fuerant, modo ne de pecunia reponenda agatur, Hispanos persancte servaturos affirmare; quod indignum id tanto Rege dicerent, ac multis nominibus, si quid Reipublicae deberetur, frumento, & com meatibus fieri satis posse. His a Columna in Patrum Collegio expositis, multa ad foedus statim percutiendum, vehementi dicendi, ac suadendi vi adduntur.

Tempus ad deliberandum petitur. Assiduis consultationibus modo in has, modo in illas partes res agitur; cum interim Philippi legatus Patres incendit, urget, pollicetur; ab Rege mandata se habere inquit, Senatui ut significet; certa spe foederis innixum, nihil eorum, quae in usus belli necessaria sint, praetermisisse; triremes octoginta atque amplius, naves viginti habere; multas copias comparasse; Joannem Austriacum in promptu esse, ut, conscensa classe, in orientem devehatur. Nec dubium, quin conjunctis viribus, multa, atque egregia ad totius christianae reipublicae, ac praesertim Venetae commodum, atque incrementum tentari, & confici possint. Re a praconsultoribus ad Senatum delata, variis sententiis disceptatum; cum alii, nulla interposita mora, foederi subscribendum; alii adhuc cunctandum, atque de concordia cum hoste ineunda agendum esse arbitrarentur. Inter eos, qui foedus suadebant, praecipuus Paulus Theupolus, spectatae prudentiae, diuque in Republica administranda versatus, eminebat; quem in hanc ferme sententiam locutum fuisse constat.

Pauli
Theupoli
Oratio.

Errare ac decipi illos vehementer existimo, qui inanis prudentiae nomine subnixi, in ancipiti maximarum ac difficillimarum rerum deliberatione semper haerent; atque ea, quae ab humano ingenio petenda auxilia forent, ex tempore, & cunctatione ducenda opinantur; quaeque regere ac moderari ratione potuissent, casui & cuncta agitati fortunae temere permittunt. Ii tum demum se deceptos esse intelligunt, cum undique terribili periculorum facie circumsepti, quo se vertant, quid parent, quo confugiant, prorsus ignorant. Id ne nobis, Amplissimi Patres, contingat, praesentium rerum statum intuens summopere vereor, dum perplexa consiliorum ratione disponenti, oblatum a Pio Summo Pontifice atque Philippo Hispania-